

VOICE OF THE WORKERS

Il-Vuċi tagħna u ta' Uliedna

Proposti għall-Manifest Elettorali
Elezzjoni Ġenerali 2017

Pajjiż li jaspira li jkun suċċess irid iħares lil hinn minn politika ta' ħames snin. Politika responsabbli trid tħares kemm lejn illum, kif ukoll lejn il-futur. Politika li minnha mhux biss ingawdu aħna, imma jgawdu wkoll uliedna. Huwa għalhekk li l-UHM – Voice of the Workers tħaddan politika li tħares fil-bogħod. Huwa f'dan l-ispirtu li qed nipprezentaw numru ta' proposti li nemmnu li jistgħu jkunu ta' fejda għal pajjiżna.

Il-proposti li qed tressaq il-UHM – Voice of the Workers għall-Elezzjoni Ġenerali 2017 jistgħu jgħinu ħafna biex ikollna pajjiż iktar ġust, b'saħħtu, ippreparat għall-isfidi, kif ukoll li jkun lest li jiddiskuti u jargumenta fuq bażi tajba ta' riċerka. B'ħidma ffukata u bi ħsieb innovattiv, nistgħu nibnu pajjiż li, imsejjes fuq governanza tajba, ikun ta' ġid għal kulħadd.

Josef Vella

Kap Eżekuttiv

UHM Voice of the Workers

Ħaddiema m'harrġa għal xogħol li jrendi

Biex jirrispondu għall-isfidi fis-suq tax-xogħol, il-ħaddiema jridu jkunu m'harrġa b'mod kontinwu. Biex it-taħriġ ikun effettiv, irid ikun hemm inċentivi effettivi, kemm għall-ħaddiema, kif ukoll għal min iħaddimhom.

L-iskemi eżistenti, imħallsa mill-Unjoni Ewropea, ma jkoprox taħriġ f'setturi importanti tal-ekonomija, u lanqas ma jkopru aspetti importanti bħas-saħħa u s-sigurtà, continuous professional development u oħrajn.

Nipproponu li tinħoloq skema li tkun imħallsa mill-gvern, li tindirizza dawn il-lakuni fit-taħriġ. Dan jista' jsir permezz ta' framework agreement mal-operaturi tat-taħriġ.

**Proposti għall-Manifest Elettorali
Elezzjoni Ġenerali 2017**

Lunches b'xejn għat-tfal fl-iskejjel kollha

Is-sitwazzjoni llum

Ħafna familji li jkollhom tfal tal-iskola jahlu ħafna ħin fil-preparazzjoni tal-lunches għat-tfal tagħhom. Ħafna drabi, lunch sustanzjuż irid il-ħin, u jinvolvi ħsieb u spejjeż. Dan appartni l-fatt li dan il-lunch jispiċċa fil-boroż jew fil-kaxxi, u jiġi kkunsmat sigħat wara li jkun ippreparat. Hemm ukoll il-problema li minħabba kwistjonijiet ta' konvenjenza, ħafna tfal jikkonsmaw ikel li jikkontribwixxi għall-obeżità.

Hemm ukoll l-aspett soċjali. Ħafna għalliema jinnutaw tfal li lanqas lunch ma jkollhom, u li ġieli jkollhom jipprovdulhom wieħed huma stess.

L-ispejjeż tal-obeżità huma kbar ħafna. Fil-fatt, l-ispiża tal-obeżità hija ta' 35.6 miljun Ewro fis-sena. It-tfal huma l-aktar milquta. 70% tat-tfal tal-iskola ta' 11-il sena huma obezi jew kważi.

Vantaġġi Prinċipali tal-Miżura

- Ikel sustanzjuż, ta' kwalità
- Inqas ġenn filgħodu għall-preparazzjoni qabel l-iskola
- Żvilupp ta' industrija ġdida b'ruħ soċjali
- Ćavetta fil-ġlieda kontra l-obeżità fit-tfal
- Rwol akbar lill-canteens tal-iskola
- Edukazzjoni lil uliedna kif jieklu għal saħħithom.

Vantaġġi oħra

- Holqien ta' aktar postijiet tax-xogħol
- Ninkoraġġixxu prodott lokali ta' kwalità
- Tassigura li kull tifel u tifla jkollu lunch xieraq. Hija miżura kontra l-faqar u favur l-ugwaljanza bejn it-tfal fl-iskola. Li ma niddiskriminawx ma' min għandu, u min m'għandux
- Tinkoraġġixxi l-involvement tal-komunità, inkluż familji u professjonisti fil-qasam tan-nutrizzjoni. Dan jista' jwassal għal ippjanar aħjar fl-ikliet ta' matul il-ġurnata.
- Thalli iktar flus fil-bwiet tal-familji Maltin u Għawdxin.

Il-Miżura f'figuri

- Investiment għal din il-miżura: 25 miljun Ewro fis-sena
- 'Il fuq minn 8 miljun lunch imwassla lit-tfal tal-iskola fis-sena
- 'Il fuq minn 2000 post tax-xogħol ġdid fl-oqsma tal-produzzjoni, trasport u tqassim.
- Jistgħu jiġu użati fondi tal-Unjoni Ewropea biex jifinanzjaw l-investiment inizjali fl-iskejjel u l-promozzjoni ta' din il-miżura.
- Dan l-investiment min-naħa tal-gvern huwa kkalkulat li jiġġenera 15-il miljun Ewro fl-ekonomija.
- Dan appartni li jista' jnaqqas b'mod drastiku l-infieq tal-gvern fuq l-obeżità.

L-Eżamijiet Qrib id-Dar Tagħna

Is-sitwazzjoni prezenti

L-eżamijiet tal-livell Ordinarju u Avvanzat isiru fi ftit ċentri madwar Malta u Għawdex. Dan qed jikkawża:

- Kongestjoni kbira ta' traffiku qrib dawn iċ-ċentri;
- Inkwiet minn studenti u ġenituri li ma jaslux fil-ħin għall-eżami;
- Studenti li jispiċċaw imorru kmieni ħafna għall-eżamijiet;
- Skariġġ u ġiri żejjed bejn post u ieħor, xi drabi fl-istess ġurnata.

Is-swali tal-eżamijiet xi drabi ma jkunux adegwati. Per eżempju, ikun hemm siġġijiet u mwejjed żgħar, ma jkunx hemm ventilazzjoni adegwata, u jkunu soġġetti għal temperaturi sħan għax mhux biss m'humix mgħammra b'arja kundizzjonata, imma lanqas ikollhom fann.

Il-Proposta

Jiġu rranġati jew jinbnew swali fi skejjel biex jakkomodaw studenti mil-lokalità jew minn postijiet fil-vicin għall-eżamijiet. Matul is-sena, dawn is-swali, jistgħu jintużaw mill-iskola, mill-komunità, kif ukoll mill-NGOs.

Vantaġġi tal-proposta

- Tonqos il-kongestjoni tat-traffiku
- Jonqos ħafna l-ġenn u l-ġiri bil-karozzi privati.
- Tagħti l-possibilità lill-istudenti li saħansitra jkunu jistgħu jmorru għall-eżami bil-mixi, peress li ċ-ċentru jkun viċin.
- Tonqos ħafna t-tensjoni ta' ħafna studenti u ġenituri li jibzġu li ma jaslux għall-eżami fil-ħin.
- L-istudenti jkunu jistgħu jiffukaw iktar fuq l-eżamijiet, milli kif ser jaslun fiċ-ċentru.

Dawn is-swali għandhom ikunu mgħammra għal tal-apposta, ikollhom l-arja kundizzjonata, ikunu kompletament aċċessibbli, u jkunu mgħammra b'apparat awdjo-viżiv.

Stima finanzjarja tal-miżura

Gemgħa ta' 6000 student u 20 sala li tesa' 300 student fuq mejda u sigġu bi spazju ta' 11m³ b'budget ta' €50,000 il-waħda, dan il-proġett nazzjonali jiġi jiswa €1,000,000. Tali proġett jista' jiġi ko-finanzjat minn fondi tal-Unjoni Ewropeja permezz tal-ERDF.

Proposti għall-Manifest Elettorali
Elezzjoni Ġenerali 2017

Azzjoni issa: Il-pensjoni tat-tieni pilastru

Li jkollok tliet pilastru għall-pensjonijiet huwa ħafna iktar effettiv għall-ħaddiem milli jkun hemm biss skema waħda ta' pensjoni provduta mill-istat.

Il-problema hi li f'Malta, filwaqt li jeżistu l-ewwel u t-tielet pilastru, it-tieni ma jeżistix.

L-ewwel pilastru huwa mgħaffegħ sew u m'għadux sostenibbli għall-ħaddiema li se joħorgu bil-pensjoni fil-futur. M'hemmx fondi biżżejjed għal kulħadd.

Fil-passat, f'Malta, it-Tieni Pilastru kien jeżisti. Jekk verament irridu li t-tfal tagħna ma jispiċċawx bi problemi kbar meta jirtiraw, irridu naħsbu minn issa. Li nkunu bil-għaġal mhux biss jagħmel sens, imma huwa dover.

Nipproponu li jsir aktar studju fuq l-effetti tal-introduzzjoni tat-tieni pilastru tal-pensjonijiet, kif ukoll issir diskussjoni miftuħa fuq il-livell tal-imsieħba soċjali fl-MCESD.

Kull ħaddiem ikollu kuntratt tax-xogħol registrat

Is-Sitwazzjoni preżenti

Hawn ħafna ħaddiema li qed jaħdmu mingħajr kuntratt tax-xogħol. Dan jista' jwassal għal sfruttament jew għal xogħol prekarju. Min-naħa l-oħra, jeżistu sitwazzjonijiet fejn xi ħaddiema jkollhom kuntratti tax-xogħol li jistgħu saħansitra jkunu illegali. Apparti hekk, kemm ħaddiema, kif ukoll employers ħafna drabi jsibu diffikultà biex ifasslu kuntratt tax-xogħol, għax ma jeżistux kuntratti-mudell apposta għal dan il-għan.

Il-proposta

Kull ħaddiem li jaħdem f'Malta, ikollu kuntratt tax-xogħol li jkun irregistrat f'portal apposta.

L-għanijiet tal-Portal

- Kull ħaddiem f'Malta jkollu kuntratt tax-xogħol miktub;
- Kull kuntratt ikun f'forma li tkun konformi mal-liġi;
- Il-forma tal-kuntratt tista' titniżżel bħala mudell mill-portal innifsu;
- Kull kuntratt ikollu fih id-drittijiet bażiċi kif stabbiliti fil-liġi Maltija tax-xogħol.

Il-vantaġġi tal-Portal

- Nassiguraw il-prattika li kull ħaddiem li jidhol fis-suq tax-xogħol ikollu kuntratt bil-miktub.
- Jgħin biex jiġi eliminat kull forma ta' impjieg li huwa illegali, jew li jikkontribwixxi għal xogħol prekarju, bħal impjieg fuq kuntratt ta' self-employed.
- Tassigura li kull kuntratt ikun konformi mad-drittijiet bażiċi fil-liġi
- Fih innifsu, din il-miżura tista' telimina x-xogħol prekarju.

Il-Portal

Dan il-portal ikun irid jinbena:

- a. B'templates ta' kuntratti mudell li jistgħu jitnizzlu, bi spazji fejn wiehed jista' jdaħħal l-informazzjoni u d-drittijiet, li, iżda, ma jhallux kundizzjonijiet li jkunu inferjuri għall-minimu garantit fil-liġi;
- b. Il-Portal jiġi aġġornat skont tibdil li jsir fil-liġi Maltija;
- c. Iservi ta' depożitorju fejn kull kuntratt jiġi reġistrat u mtella' fuq il-Portal.

Il-Portal ikun jista' jiġi użat kemm mill-ħaddiema, kif ukoll minn min iħaddem. Awtorijtajiet bħal Jobs Plus u d-Dipartiment tax-Xogħol u r-Relazzjonijiet Industrijali jkollhom aċċess għall-informazzjoni miġbura f'dan il-portal.

Investiment ta' fiduċja favur il-ħaddiema fil-qasam tas-saħħa

Fil-qasam tas-saħħa, il-privatizzazzjoni qed twassal biex iċċedi istituzzjonijiet vitali tal-pajjiż lil organizzazzjonijiet kummerċjali barranin. Iktar milli nagħtu 50 miljun lil dawn l-operaturi, għandna l-opportunità li ninvestu fil-ħaddiema li joperaw is-servizz tas-saħħa fuq diversi livelli. Dan jista' jsir billi jinholqu koperattivi tal-ħaddiema li joperaw servizzi professjonali, kif ukoll koperattivi tal-ħaddiema oħra fl-għoti ta' servizzi tas-saħħa lill-pazjenti. B'hekk, il-ġid maħluq imur direttament għand il-familji ta' dawn il-koperattivi. Dan huwa eżerċizzju b'saħħtu ta' empowerment lill-ħaddiema kollha fil-qasam tas-saħħa.

Hafna ħaddiema jispiċċaw dimotivati għax iħossu li ma jistgħux javvanzaw aktar fil-karriera tagħhom. Permezz ta' sħubija f'koperattiva, dawn il-ħaddiema jistgħu javvanzaw kemm fil-karriera kif ukoll fil-ġid li jiġġeneraw permezz tax-xogħol tagħhom stess.

VOICE OF THE WORKERS